VIIKONVAIHDE

VIIKON ÄLÄHDYS

Omatunto pysyy puhtaana vain niillä, joilta se puuttuu kokonaan.

PÄHKINÄ

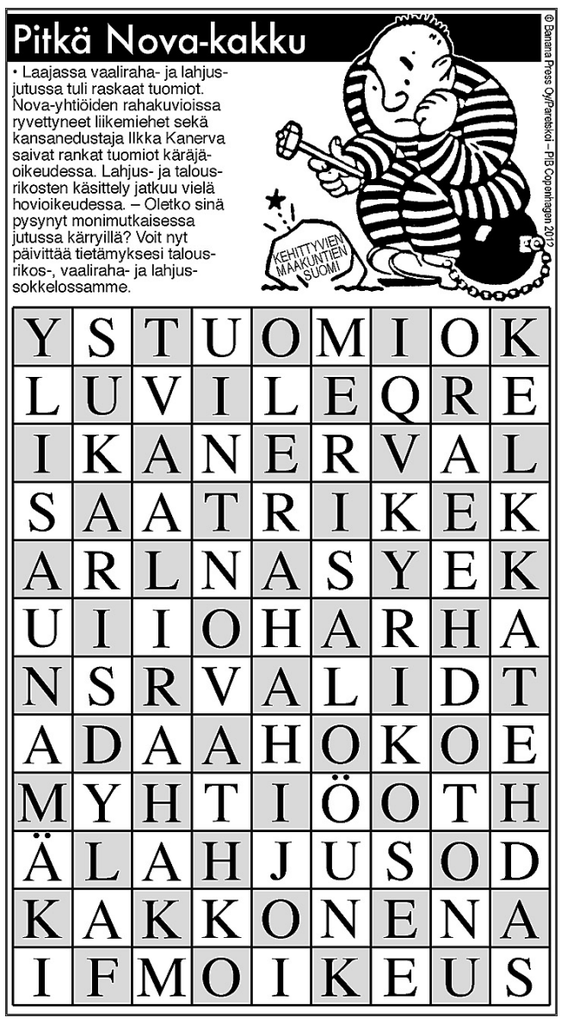

SUDOKU

Taso: Keskivaikea

	5			9				
1		6	4		2			
4			1				7	
	1			7	4	8		
8			2			9	1	
9				6			3	
		2				1		
		3	5				4	

Sudoku-tehtävän 326 ratkaisu.

7	5	9	3	2	6	1	4	8
6	8	2	5	1	4	3	7	9
4	1	3	9	8	7	5	2	6
5	6	4	7	3	9	2	8	1
9	2	7	8	5	1	4	6	3
1	3	8	4	6	2	7	9	5
3	4	6	1	7	8	9	5	2
2	7	5	6	9	3	8	1	4
8	9	1	2	4	5	6	3	7

Tehtävä numero 327.

Täytä ristikko siten, että jokaisella pysty- ja vaakarivillä (ja paksuilla viivoilla rajatuissa 3 x 3 laatikoissa) on jokainen luku yhdestä yhdeksään. Kerran ja vain kerran! Apua Sudokun ratkaisuun osoitteessa: www.sudoku.org.uk

© 2006 Michael Mepham. Distributed by Tribune Media Services. All rights reserved.

EDELLISEN RISTIKON RATKAISU

U	S	K	O		K	Ä	S	I	N	E							S	O	P	U
R	U	O	T	S	I		A	M	A	R							I	R	A	K
O	L	I	O		T	U	M	P	P	I							V	A	L	O
S	A	T	S	I	T		M	I	A	T							I	S	I	T
V			R	I	S	A			Y	L	Ä	O	S	A		A	T	O	M	I	K
A	V	I	O	T		A	L	E	K	S	I		K	A	N	T	A	A		A	L	I	A	S
L	A	S	T	I		V	E	T	Y		P	A	S	T	A		S	I	J	A	I	N	T	I
A	K	A	I		L	O	T	A	T		A	V	A	I	N		I	V	A	R		H		K
S	U	K	S	E	E			N	Ä	T	T	I		K	A	N	N	E	L		T	O	K	A
	U			L	I	S	T	A	T	A		T	A	U	S		V		K		A		I	
A	T	L	A	S	M	A	A	T		V	A	T	U	T			A	L	A	R	I	V	I	T
P	U	U	H	A	A	V	A		M	A	L	A	R	I	A		R	A	H	A	K	A	S	A
I	S	O	T		T	U	L	V	A	R	A	J	A		B	U	S	S	I	K	U	S	K	I
N		T	A	J	U	T	A		L	A	T	A	T		B		A	S	K	A	R	E	E	T
A	N	O	A		T	A	T	T	I		I	T	A	R	A		T	O	I	S	I	N	T	O

Ii loikkaa taideopetuksen kärkeen

Kulttuuri menestyy pienessä kunnassa, kun tahtoa on. Voittajia ovat lapset.

PEKKA FALI

Filosofian tohtori Juha Oravala ihastelee Iin päättäjien uskallusta. Kulttuuri näkyy alle kymmenen tuhannen asukkaan kunnassa monin tavoin. Jenni Tieahon hevonen on Kulttuurikauppilan vieressä.

Suunnittelijaopettaja ja koordinaattori Heidi Simppala uskoo, että kunnan pienuudesta voi olla hyötyä.

Ii (MT)

Iin kunta Pohjois-Pohjanmaalla on hyvää vauhtia nousemassa koko Suomen taideopetuksen kärkeen. Parin vuoden kuluessa siirrytään malliin, jossa taidepainotteista opetusta voi saada läpi koko kouluopetuksen alaasteelta lukioon. Lukiosta tulee Suomen ensimmäinen kansainvälisen taiteen lukio.

Taidekasvatuksen suunnittelua vetää filosofian tohtori **Juha Oravala**. Hän kiittää Iin päättäjiä rohkeudesta.

Vaikka EU:n sosiaalirahastoista saatu tuki varmaankin ratkaisi kaksivuotisen hankkeen toteutumisen, omaa panosta tarvittiin myös kunnalta.

Oravala uskoo, että taidepainotteisen opetuksen tarjoaminen on kunnalle etu, kun kilpaillaan uusista asukkaista.

”Lapsille annetaan arvokkain perintö”

Hankkeen kaikkia hyötyjä on vaikea mitata, ”näinä kvartaalikapitalismin aikoina”. Se ainakin on varmaa, että lapset voittavat.

”Lapset saavat sivistystä, itseluottamusta, luovuutta, innovatiivisuutta. Kansainvälisyyteen harjaantuminen rohkaisee heitä käyttämään vieraita kieliä ja omaksumaan uusia asioita.”

”Ei tätä voi rahassa mitata. Lapsille annetaan kuitenkin arvokkain perintö, joka voidaan antaa.”

Oravalan kaksivuotinen työ alkaa monilla palavereilla.

”Täällä on paljon aktiivisia ihmisiä ja hyviä toimintamalleja. Minun pitää nyt koota toimintaa yhteen.”

Tärkeää on valmentaa opettajat taidekasvatuksen toteuttajiksi. Vastaanotto on ollut hyvä ja innostunut.

Oravala on ennen kaikkea elokuvamies, mutta Iissä mukaan tulee laaja kirjo taidekasvatusta.

”Koulujen omat ideat pitää saada mukaan.”

Se on tärkeää jo siksi, että hankkeella olisi jatkuvuutta myös EU-rahoituksen päättymisen jälkeen. Samaa tavoitetta palvelee, että Oravalan jälkeen taideopetuksen ohjauksen ottaa huolekseen suunnittelijaopettaja ja koordinaattori **Heidi Simppala**.

”Hyvä, että hankkeen jatko on päätetty näin etukäteen ja jatkosta vastaava henkilö on alusta lähtien mukana”, Oravala kiittää.

”Itsensä toteuttaminen, siinä on kaikki”

Iiläinen kuvataiteilija **Sanna Koivisto** on ihastuksissaan taidekasvatuksen laajentamisesta.

”Tämä on huikean hienoa, juuri sitä, minkä puolesta olen toiminut.”

Koivisto sanoo taidekasvatuksen tukevan lapsissa valmiina olevaa luovuutta.

”Lapsen oivallukseen pitää suhtautua kunnioittavasti. Se vahvistaa hänen itsetuntoaan.”

”Itsensä toteuttaminen. Siinä on kaikki.”

Koivisto sanoo, että vaikka koulutuksen saaneista ei aina tule taiteilijoita, taiteen tuntijoita ja harrastajia heistä tulee.

”Tämä rikastuttaa heidän elämäänsä.”

Kaukokatseisia päätöksiä

Oravala uskoo taidepainotteisen opetuksen olevan jatkoa kunnan muulle innovatiivisuudelle.

”On se hienoa, että uskalletaan tehdä näin kaukokatseisia päätöksiä.

Onko niin että mitä pienempi kunta, sitä innovatiivisempia päättäjiä”, Oravala pohtii.

Myös Simppalan mielestä kunnan pienuudesta voi olla etua.

”Sanoisin, että pienessä kunnassa näin hienot ajatukset voidaan saada läpi – jos tahtoa on.”

Simppalan mukaan Iissä on paljon näyttöä kulttuurimyönteisyydestä. Esimerkiksi kesällä avattavaa ympäristötaiteen näyttelyä valmistelemaan on ilmoittautunut runsas joukko vapaaehtoisia.

Muutamia tavallista aktiivisempia toimijoita kulttuurin kehittämiseen on kuitenkin tarvittu täälläkin.

Simppala ja Koivisto nostavat esille erityisesti **Leena Lämsän**, joka valmisteli taidekasvatushanketta ja oli vahvasti mukana myös Taidekeskus Kulttuurikauppilan kehittämisessä.

Kuvataidepainotteisuus istuu hyvin Iihin

Oravala toteutti muutama vuosi sitten Sodankylässä liikkuvaan kuvaan ja mediaan painottuneen taidekasvatushankkeen. Sodankylässä rakennettiin sille, mitä kunnassa jo oli valmiina. Elokuvajuhlien ansiosta elokuva kiinnostaa ja sitä tunnetaan.

Samaan tapaan kuvataidepainotteisuus istuu hyvin Iihin. Jo nyt siellä toimii vireä taidekoulu, ja kunnassa työskentelee monia ansioituneita kuvataiteilijoita.

Ei elokuvaa Iissäkään kokonaan unohdeta. Onhan silläkin kunnassa perinteitä: Iik!!-kauhuelokuvan festivaali järjestetään aina loka–marraskuun vaihteessa.

JOUKO RÖNKKÖ

Taiteilijat Iijoen rannassa

Kulttuurikauppila on iiläisten taiteilijoiden **Sanna Koiviston**, **Helena Kaikkosen** ja **Antti Ylösen** yhteistyössä Iin kunnan kanssa vuonna 2005 perustama taiteilijayhteisö, jonka toimintaan kuuluu taiteilijavaihto (residenssi) sekä lisäksi pohjoisen ympäristö- ja veistotaiteen Art Ii Biennaalin, näyttelyiden, koulutuksen ja muiden taiteellisten projektien tuottaminen.

Iijoen rantatörmällä sijaitseva Kulttuurikauppila tuo kuvataiteilijoita kaukaakin.

Kahdesta neljään kuukauteen kestäneen jakson vierailevina taiteilijoina ovat käyneet esimerkiksi ranskalainen kuvataiteilija Jeanne de Petriconi, kiinalainen taidemaalari Danni Xi, äänitaiteilija ja taiteen tohtori Dave Lawrence Middlesexin yliopistosta Lontoosta.

Muita vieraita ovat olleet kuvataiteilijapariskunta Jason Burton Yhdysvalloista ja Reima Hirvonen Enosta, italialainen taidemaalari Miriam Pertegato, japanilainen Maruyama Yoshiko ja Veronica Slater Skotlannista.

JOUKO RÖNKKÖ

Iin ohi ei enää pääse

Iin kunnan ohi on tähän saakka päässyt kuntaa paljon huomaamatta. Ensi kesänä se ei enää onnistu, sillä nelostien tuntumaan Koskiniemen alueelle rakennetaan taidepuistoalue.

Samalla kulkijoille avataan näkymä joelle. Paikalle pysähtyvä voi kiertää alueen kolme metriä leveää kivituhkapinnoitettua polkua pitkin.

Reitille tulee onkilaituri ja paikat eväiden syöntiin ja kivenheittoon.

Samalle alueelle sijoitetaan Pohjoisen ympäristö- ja veistotaiteen Art Ii Biennaali 2012:n teokset.

Art Ii -biennaali järjestetään tänä vuonna kolmannen kerran. Pohjoisen ympäristö- ja veistotaiteen tapahtuma ”tuottaa ekologisesti kestäviä teoksia Iin kulttuuriperintöalueille”.

Kesäkuun puolessa välissä järjestettävään biennaaliin tulee taiteilijoita Färsaarilta, Venäjän Siperiasta, Ruotsista, Islannista, Kamerunista ja Pohjois-Suomesta. Vuoden 2012 biennaalin suojelija on kulttuuriministeri **Paavo Arhinmäki** (vas.). Päätukijoina ovat Pohjoismainen kulttuurirahasto ja Valtion kuvataidetoimikunta.

JOUKO RÖNKKÖ

Rantatörmällä sijaitseva Kulttuurikauppila tuo kuvataiteilijoita kaukaakin.

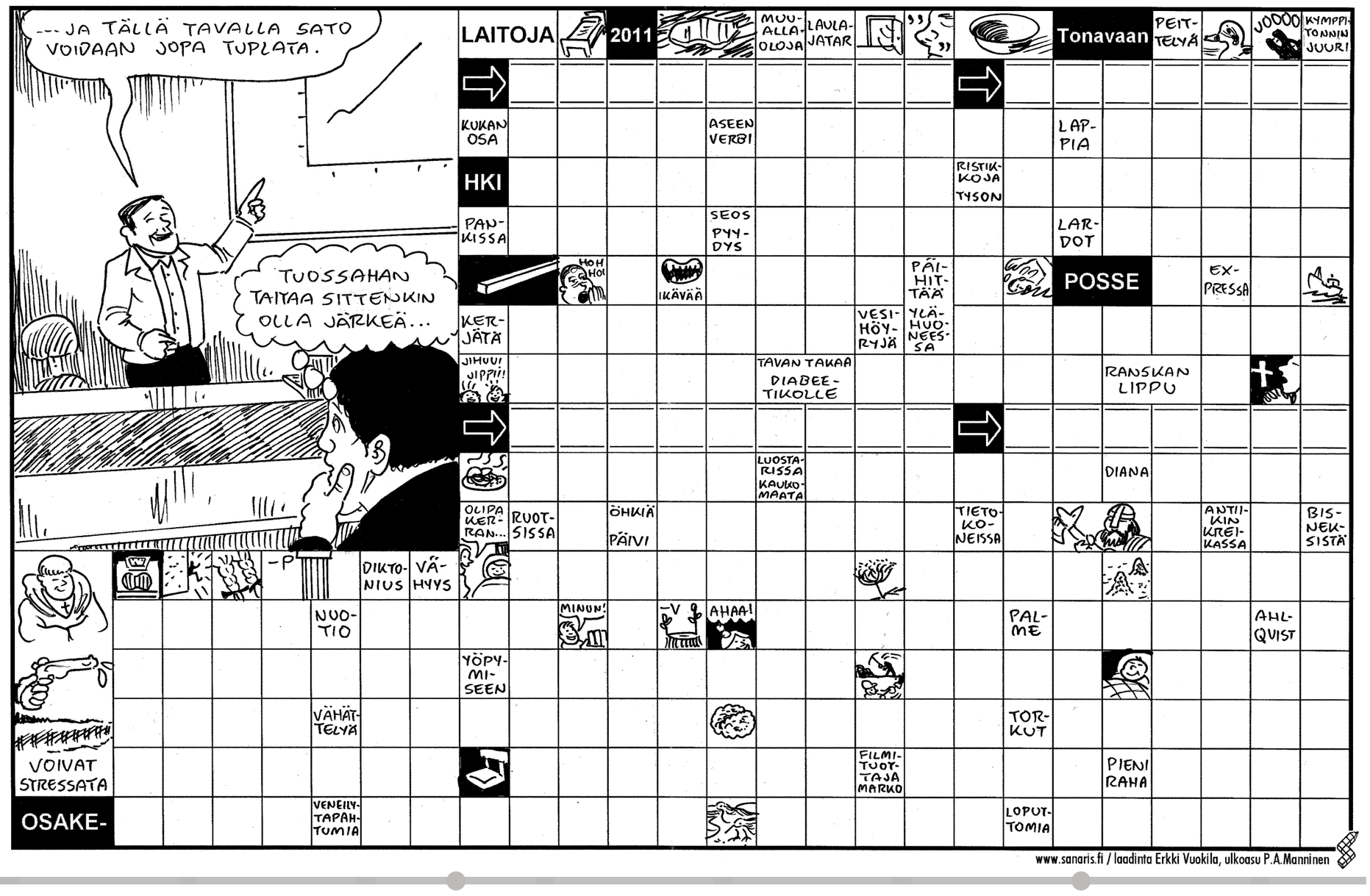

www.sanaris.fi / laadinta Erkki Vuokila, ulkoasu P.A.Manninen